

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Prowadzący: Anna Dominas – radca prawny

Projekt ten realizowany jest z środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji województwa łódzkiego oraz środków własnych SIKOS

Urząd Marszałkowski w Łodzi

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Niepełnosprawność intelektualna (obniżenie poziomu rozwoju intelektualnego)

zaburzenie rozwojowe polegające na znacznym obniżeniu ogólnego poziomu funkcjonowania intelektualnego, któremu towarzyszy deficyt w zakresie zachowań adaptacyjnych (w szczególności niezależności i odpowiedzialności).

- według definicji World Health Organization

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Alimentacja w świetle przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (KRiO)

Przez obowiązek alimentacyjny należy rozumieć obowiązek dostarczania środków utrzymania a w miarę potrzeby także środków wychowania osobie uprawnionej do alimentacji.

Obowiązek alimentacyjny zgodnie z art. 128 KRiO obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Alimentacja w świetle przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (KRiO)

Kolejność obowiązku alimentacyjnego:

- zstępni – tj. dzieci, wnukowie itd;
- wstępni – tj. rodzice, dziadkowie itd.;
- rodzeństwo.

Jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych, obowiązek alimentacyjny obciąża bliższych stopniem przed dalszymi (dzieci przed wnukami).

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Alimentacja w świetle przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (KRiO)

Zakres świadczeń alimentacyjnych:

Zgodnie z treścią art. 135 KRiO zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub wychowanie uprawnionego.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Obowiązek alimentacyjny wobec osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej (DPS)

Obowiązek ten określa ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

- koszt pobytu w DPS określa organ samorządu terytorialnego, prowadzący dany DPS;
- koszt pobytu w DPS ogłaszany jest w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Obowiązek alimentacyjny wobec osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej (DPS)

Kolejność ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS:

- mieszkaniec DPS;
- małżonek;
- zstępni;
- wstępni;
- gmina.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Obowiązek alimentacyjny wobec osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej (DPS)

- warunki finansowe uzasadniające odpadnięcie obowiązku ponoszenia odpłatności a pobyt osoby w DPS, wskazane w art. 61 ustawy o pomocy społecznej;
- okoliczności uzasadniające wnioskowanie o zwolnienie z obowiązku ponoszenia odpłatności za pobyt w DPS, wskazane w art. 64 ustawy o pomocy społecznej;

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Pełna zdolność do czynności prawnych

- pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności;
- utrata pełnej zdolności do czynności prawnych następuje skutkiem orzeczenia o ubezwłasnowolnieniu całkowitym osoby pełnoletniej, bądź orzeczenia o ubezwłasnowolnieniu częściowym – wówczas osoba taka posiada jedynie ograniczoną zdolność do czynności prawnych;
- odzyskanie pełnej zdolności do czynności prawnych następuje skutkiem uchylenia ubezwłasnowolnienia wobec osoby;

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

- nabycie ograniczonej zdolności do czynności prawnych następuje z chwilą ukończenia lat 13;
- „nabycie” ograniczonej zdolności do czynności prawnych następuje skutkiem orzeczenia o ubezwłasnowolnieniu częściowym osoby pełnoletniej (ograniczenie zdolności);
- utrata ograniczonej zdolności do czynności prawnych następuje z chwilą orzeczenia o ubezwłasnowolnieniu całkowitym.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Ubezważnowolnienie całkowite

Osoba, która ukończyła lat 13, może być ubezważnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem – zgodnie z treścią art. 13 Kodeksu cywilnego.

Dla ubezważnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Ubezważnowolnienie częściowe

Osoba pełnoletnia może być ubezważnowolniona częściowo w powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezważnowolnienia całkowitego, lecz jest potrzebna pomoc do prowadzenia jej spraw – zgodnie z treścią art. 16 Kodeksu cywilnego.

Dla osoby ubezważnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Podejmowanie czynności prawnych przez osoby ubezwłasnowolnione całkowicie:

- brak możliwości podjęcia pracy;
- brak możliwości zawarcia związku małżeńskiego;
- brak możliwości zawierania jednostronnych czynności prawnych;
- brak możliwości samodzielnego zawierania umów z wyjątkiem umów zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, pod warunkiem, że nie są krzywdzące dla ubezwłasnowolnionego.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Podjęmowanie czynności prawnych przez osoby ubezwłasnowolnione częściowo:

- możliwość samodzielnego podjęcia pracy i samodzielnego dysponowania swym zarobkiem;
- możliwość zawarcia związku małżeńskiego, za zgodą sądu;
- brak możliwości zawierania jednostronnych czynności prawnych;
- brak możliwości samodzielnego zawierania umów z wyjątkiem umów zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego;
- brak możliwości korzystania z praw wyborczych.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Postępowanie sądowe w sprawie o ubezwłasnowolnienie

- właściwość sądu – sąd okręgowy w składzie trzech sędziów;
- uczestnikiem postępowania jest zawsze osoba, której dotyczy wniosek, która zostaje poddana szczegółowym badaniom lekarskim (w szczególności: psycholog, psychiatra, neurolog);
- wysłuchanie osoby której dotyczy wniosek odbywa się w obecności biegłego psychologa;
- sąd orzeka, czy ubezwłasnowolnienie jest całkowite czy częściowe.

PRAWNE ROZWIĄZANIA W ZAKRESIE ALIMENTOWANIA OSÓB Z NEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Prawo spadkowe

Fakt ubezwłasnowolnienia osoby uprawnionej z mocy ustawy lub testamentu do dziedziczenia, nie ma wpływu na jej zdolność do spadkobrania – dziedziczy tak samo jak osoba nie-ubezwłasnowolniona.

Dziedziczenie po osobie ubezwłasnowolnionej z mocy ustawy następuje tak samo jak dziedziczenie po osobie nie-ubezwłasnowolnionej, jednak osoba ubezwłasnowolniona jest może sporządzić testamentu, który jest jednostronną czynnością prawną, a zatem nie może rozporządzić swym majątkiem na wypadek śmierci.

Dziękuję za uwagę